

indre jo ogsaa Allesammen meget vel, at, da „Bega“ kom hjem, havde vi dog Allesammen den Jølelse, at, om end Glandsen var kastet over Sverige, idet det svenske Flag havde været over Expeditionen, saa var det dog glædeligt for os, at en dansk Borger, nemlig Lieutenant Hørgaard, var ombord paa Skibet. Jeg haaber og ønsker derfor, at det maa lykkes Lieutenant Hørgaard at føre denne Expedition ud i de nordlige Farvande, og at det maa lykkes ham at tilfredsstille de Fordringer, der stilles til ham saavel af den høitærede Marine-minister som af det ærede Finantsudvalg som Betingelse for at faae de 50,000 Kr., og at han da navnlig maa kunne opfylde den sidste, at han foruden den Kapital, han formener at have indsamlet, yderligere maa kunne indsamle en Kapital af et lignende Beløb eller maaske lidt mere, ca. 60,000 Kr. Jeg for min Person har god Tro til, at det ikke vil vare mange Dage, førend selve Garantifonden er skaffet tilveie, og jeg skal blot endnu af Hensyn til Afstemningen om Bevillingen af de 50,000 Kr. nævne, at jeg veed, at der allerede fra en enkelt Mand i Kjøbenhavn er tegnet en meget betydelig Andel af Garantifonden.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Suel: Jeg frasalder Ordet.

C. Sage: Det er kun et Par Spørgsmaal, om hvilke jeg vil gjøre et Par Bemærkninger, og da først om den meget omtalte Lollandste Dige-sag. Det er klart, at der paa Digeinteressenternes Vegne ikke kan være Tale om noget positivt Retstrav, som de skulde have paa Statskassen, og fra Begyndelsen af, da Digerne bleve anlagte, var det jo ogsaa klart, at selve Anlægene i det Væsentligste ligefrem kom selve Lodsseierne til Gode. Det var jo paa Grund af den store Stormflod 1872 og den derved foranledigede meget betydelige Bestaabigelse paa Forder og Eiendomme, at man besluttede Anlægget af disse Diger. Først og fremmest kom altsaa Fordelen derved de paagjældende Lodsseiere til Gode. Imidlertid maa det utvivlsomt siges, at Staten i sin Helhed heller ikke er uden Interesse i, at saa store Naturbegivenheder, der oversvømme flere Kvadratmile Land og bevirke stærk Forringelse i de bekræftede Eiendomsforhold og Ruin for mange Menneker, forhindres fra at gjentage sig, og derfor er der et Billighedshensyn, der taler for, at Staten ogsaa for sit Vedkommende bidrager Noget til denne Udgift. Et lignende Billighedshensyn maatte det selvfølgelig være, der nu, da det har vundet sig, at Omkostningerne ved Anlægget af disse Diger ere blevne større end beregnet, samt navnlig at de Byrder, som derved ere

paalagte Lodsseierne, utvivlsomt ere blevne langt større, end man fra Begyndelsen havde forudsat, skulde kunne tale for, at Staten gav yderligere Bidrag til Lettelse af disse meget betydelige Byrder. Jeg tror i den Henseende, at det ærede Thing som Helhed nok kunde betragte denne Sag med noget mere Velvillie, end der fra flere Sider er kommet til Orde. Fra flere af de lollandste Rigsdagsmænd er det blevet fremhævet, at Dige-skatten hvilede paa enkelte Eiendomme med et saa stort Beløb, at det næsten maatte siges at være ruinerende for Vedkommende, og selv om Dige-skatten efter min Udregning gennemsnitlig kun udgjør 2½ Kr. pr. Tønde Land, vil den dog paa nogle Forder hvile med et saa meget større Beløb end paa andre, at der ikke er Tvivl om, at den i mange Tilfælde vil være i høi Grad generende. Naar man skulde undersøge, hvorvidt Staten burde gaa i denne Henseende, saa vilde jeg hverken anse det for heldigt at anstille en Sammenligning med Falster eller med Sylland, hvor Forholdene jo for en stor Del kunne siges at være forskellige, men jeg vilde anse det for rigtigst eller til en vis Grad billigt, om Staten lettede Byrden for de Vedkommende saaledes, at den blev af en saadan Størrelse, som man fra Begyndelsen af med Rimelighed kunde antage, at den vilde blive. I denne Henseende kan man jo anstille meget forskellige Beregninger, og jeg maa tilstaa, at den Skrivelse fra Indenrigsministeriet, som er aftrykt her i Betænkningen, og hvis Fakta selvfølgelig maa anses for at være fuldstændig rigtige, for mig har indeholdt en stærk Betrættelse paa en Yttring af en ikke ubekjendt fransk Statsmand, nemlig den, at, naar man kun vilde give ham Lov til at bruge Tal, vilde han bevise, hvad det skulde være. Ud af disse Talstørrelser er det i Virkeligheden muligt at drage meget forskellige Resultater. Jeg skal leilighedsvis kun fremhæve, at det af det ærede Medlem fra Nykjøbing paa Falster (Clausen) blev fremhævet, at Extraudgiften ved Flytningen af et Dige skulde have andraget 70,000 Kr., en Opgivelse, som af den høitærede Indenrigsminister blev rettet derhen, at Udgiften faktisk kun havde andraget 23,000 Kr. Det fremgaar imidlertid af Skrivelsen, at denne Flytning ved Siden deraf har fremkaldt adskillige andre Udgifter, hvorved Udgiften i Virkeligheden er steget til 63,000 Kr., saa at altsaa Opgivelsen fra det nævnte ærede Medlem ikke har været saa meget langt fra Maalet. Paa lignende Maade gaar det med Hensyn til de Beregninger, som i Indenrigsministeriets Skrivelse anstilles over, med hvor stort et Beløb Udgiften til Digerne har oversteget den oprindelige Kalkyle. Det fremhæves, at den samlede Udgift har udgjort 2,177,000 Kr., men heraf er et Beløb af omtrent 541,000 Kr. afholdt af Private, som derved have indvundet nogle Landsfrættninger, af Amtets Veivæsen, samt ved nogle mindre Ind-